

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Fortsat stor efterspørgsel efter arbejdskraft

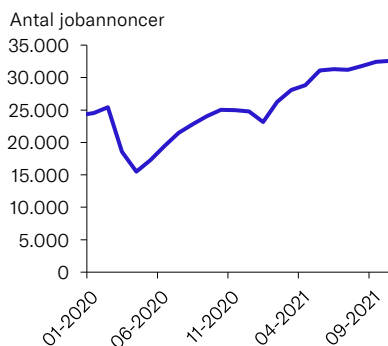
Af: Cheføkonom Tore Stramer og seniorøkonom Kristian Skriver

I denne uge kom der tal for antallet af jobannoncer på Jobindex. Tallene viser, at der fortsat er flot fremgang på det danske arbejdsmarked. I oktober blev der lagt 32.600 nye jobannoncer på nettet. Det betyder, at antallet af nye jobopslag nu har nået et tæt på rekordhøjt niveau, der kun overgås af november 2007, hvor der blev lagt 32.900 nye jobopslag på nettet. Det understreger, at efterspørgslen efter arbejdskraft fortsat er i top. Spørgsmålet er dog, hvorvidt de mange jobopslag kan blive besat. Virksomheder beretter, at det i øjeblikket er historisk vanskeligt at rekruttere arbejdsmarked.

Danskernes forbrugslyst er også i stor stil vendt tilbage. Tal for betalingskort viser, at danskernes forbrug i tredje kvartal var genoprettet. Det springer særligt i øjnene, at kortomsætningen på restauranter, barer og hoteller nu ligger hele 25 pct. over niveauet før corona. Det er ganske enkelt vildt, og viser, at danskerne i den grad har skruet op for forbruget i oplevelseserhvervene hen over sommeren.

Knap så optimistiske tal har vi i denne uge fået for virksomhedernes konkurser, der de seneste måneder har fået et nøk op. Det er desværre et øv-tal, der viser, at den forsinkede stigning i antallet af konkurser efter coronakrisen nu er ved indfinde sig i dansk erhvervsliv. Ser vi fremad, så forventer vi en fortsat stødt stigning i antallet af konkurser særligt ind i 2022. Virksomhederne har haft mulighed for at udskyde en række skatte- og momsbetalinger i både 2020 og 2021. Udskydelsen af skattebetalingerne bliver konverteret til et skattelån, der skal tilbagebetales i enten 2022 og 2023. Det betyder desværre også, at de mest nødlidende virksomheder har opbygget en skattegæld under coronakrisen, som de nu skubber foran sig. Vi frygter samtidig, at vi står overfor en konkursbølge, når gælden skal betales tilbage. Det er især virksomhederne indenfor turisme- og oplevelseserhvervene, hvor vi frygter, at mange konkurser venter lige rundt om hjørnet. Det var netop virksomhederne i turisme- og oplevelseserhvervene, der var hårdest ramt under pandemien. Det blev også understreget i regnskabstal, som blev offentliggjort i denne uge. Årets resultat hos hotellerne faldt med 208 pct. af omsætningen, mens rejsebureauernes resultat faldt med vanvittige 5.471 pct.

Nøgletal	Side
Antallet af jobannoncer fortsatte op i oktober	2
Langtidsledigheden faldt med 2.000 personer i september	3
Forbruger på restauranter, barer og hoteller ligger 25 pct. over niveauet før corona	4
Efteråret har budt på flere konkurser	5
Blodrøde tal i nedlukkede branchers regnskaber	6
Stort fald i industriens produktion - ingen grund til bekymring over faldt i september	7

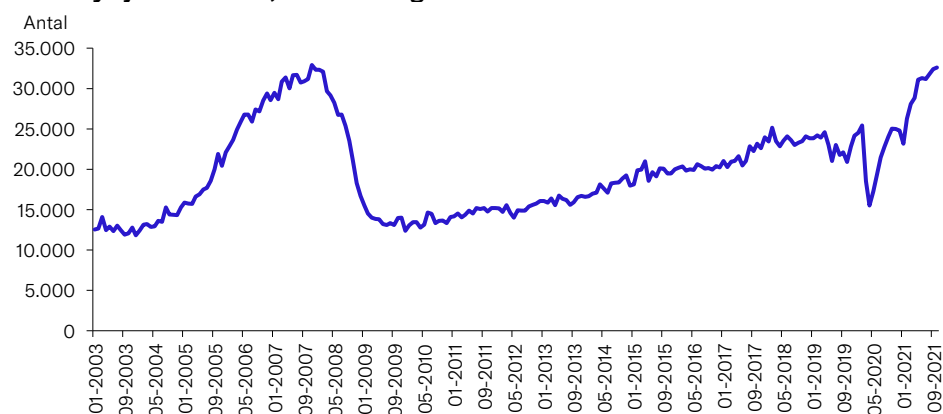
Antallet af jobannoncer fortsatte op i oktober

Offentliggjorte tal fra Jobindex onsdag viser, at der blev lagt 32.600 nye jobannoncer på nettet i oktober. Det er en fremgang på 200 sammenlignet med september. Det betyder, at antallet af nye jobopslag nu har nået et tæt på rekordhøjt niveau, der kun overgås af november 2007, hvor der blev lagt 32.900 nye jobs på nettet.

Status er nu, at der har været en fremgang på hele 1.400 nye jobopslag siden juli til et noget nært rekordhøjt niveau. Det viser med al tydelighed, at arbejdsmarkedet er kommet flyvende ud af vinterens nedlukning og har formået at holde den høje flyvehøjde ind i efteråret. Det er meget bemærkelsesværdigt, da det er klart tegn på, at fremgangen ikke alene kan relateres til den ketchup-effekt, der indtræf i forbindelse med genåbningen. Der er nu klare tegn på, at efterspørgslen efter arbejdskraft har fortsat den imponerende fremgang ind i efteråret. Det viser med al tydelighed, at der er en imponerende høj aktivitet i dansk økonomi, der har skabt en nærmest umættelig efterspørgsel efter arbejdskraft.

Det er først og fremmest positivt, at dansk økonomi er kommet så flot ud af coronakrisen. Beskæftigelsen er rekordhøj og ledigheden har ramt det laveste niveau siden starten af 2009. Men bagsiden af medaljen er desværre, at manglen på arbejdskraft er tiltaget til rekordhøje niveau på tværs af dansk erhvervsliv. Det er derfor langt fra sikkert, at det nuværende rekordhøje antal ledige stillinger bliver besat i den kommende tid. Det er simpelthen utroligt svært for virksomhederne at opstøve den nødvendige kvalificerede arbejdskraft i øjeblikket. Vi er derfor heller ikke et sekund i tvivl om, at antallet af nye jobannoncer kommer til at sætte rekord allerede i november.

Antal nye jobannoncer, sæsonkorrigeret

Kilde: Jobindex

Langtidsledigheden faldt med knap 2.000 personer i september

Offentliggjorte tal fra jobindsats.dk mandag viser, at antallet af langtidsledige i faktiske tal faldt med 2.531 personer i september (omregnet til fuld tid). Når man korrigerer for normale sæsonudsving, svarer det til et fald på 1.930 personer. Dermed var der 29.190 langtidsledige personer i september, svarende til knap 32 pct. af den samlede bruttoledighed.

Langtidsledigheden angiver antallet af personer, der har været ledige eller aktiverede i minimum 80 pct. af tiden inden for de seneste 52 uger.

Da coronakrisen ramte i marts 2020 steg langtidsledigheden med hele 17.120 personer frem mod april 2021, svarende til en stigning på knap 75 pct. Efterfølgende er langtidsledigheden igen blevet reduceret med 11.000 personer i perioden fra april 2021 til september 2021. Det betyder, at langtidsledigheden nu kun ligger knap 6.200 personer over niveauet før coronakrisen ramte.

Det er først og fremmest glædeligt, at langtidsledigheden nu igen er faldet mærkbart. Fortsætter det nuværende fald, så vil langtidsledigheden være tilbage på niveauet fra før coronakrisen inden vi når jul. Det betyder, at rigtig mange mennesker, der ellers har været berørt af ledighed i en lang periode, nu igen har fundet fodfæste på arbejdsmarkedet.

Det er naturligvis plussiden ved den markante fremgang vi ser på arbejdsmarkedet i øjeblikket. Bagsiden af medaljen er dog, at virksomhederne nu oplever en markant mangel på arbejdskraft, der desværre fortsat vokser stødt. Med en ledighed på blot 94.600 personer, hvor antallet af langtidsledige udgør 32 pct., er det ikke realistisk, at et fortsat fald i ledigheden ville kunne bidrage med den nødvendige arbejdskraft til dansk erhvervsliv.

Det er derfor også nødvendigt, at finanspolitikken nu strammes yderligere, og at den offentlige beskæftigelse reduceres. Dertil skal virksomhedernes adgang til udenlandsk arbejdskraft lempes. Det er simpelthen de mest effektive værktøjer vi i øjeblikket har til rådighed for at afværge en truende overophedning af dansk økonomi.

Forbruget på restauranter, barer og hoteller ligger nu 25 pct. over niveauet før corona

Tal fra Nationalbanken mandag viser, at den samlede kortomsætning i og udenfor Danmark udgjorde i alt 192 mia. kr. i tredje kvartal. Det er en stigning på hele 5,8 mia. kr. i forhold til andet kvartal, svarende til en fremgang på 3,1 pct. Det er en meget betydelig fremgang, der viser, at de danske forbrugere er kommet flyvende ud af vinterens nedlukning.

Det springer særligt i øjnene, at kortomsætningen på restauranter, barer og hoteller nu ligger hele 25 pct. over niveauet før corona. Det er ganske enkelt vildt, og viser at danskerne i den grad har skruet op for forbruget i oplevelseserhvervene hen over sommeren.

Det springer også i øjnene, at den samlede kortomsætning med danske betalingskort i udlandet nu igen ligger på næsten samme niveau som i 2019. De danske forbrugere lagde simpelthen coronakrisen bag sig hen over sommeren, hvor forbruget af oplevelser og rejser fik en ordentlig saltvandsindsprøjtning.

Der danner sig et samlet billede af, at danskernes forbrug er kommet relativt skønsomt hen over vinterens nedlukning og har fået et ekstra nøk op af i løbet af tredje kvartal. Det er overordnet positivt og vidner om, at der har været høj vækst i dansk økonomi hen over tredje kvartal. Privatforbruget udgør omkring 50 pct. af BNP og er derfor den altdominerende vækstmotor i dansk økonomi. Som tingene ser ud nu, så vil vi ikke blive overrasket, hvis BNP-væksten i tredje kvartal ender omkring 0,75 - 1 pct. Dermed vil væksten for 2021 samlet set hurtigt kunne nå et niveau omkring 4 pct. Det vil i så fald være den højeste BNP-vækst, der registreret siden 1994.

Efteråret har budt på flere konkurser

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik fredag viser, at der var 243 erklærede konkurser blandt aktive virksomheder i oktober, svarende til en stigning på 28,2 pct. i forhold til september. Antallet af konkurser svinger normalt en del fra måned til måned, men pilen peger desværre mere op end ned i øjeblikket. Antallet af konkurser i aktive virksomheder i perioden august-oktober lå således 13,1 pct. højere end i maj-juli, mens jobtabet var 22,2 pct. højere.

Det er desværre et øv-tal, der viser, at den forsinkede stigning i antallet af konkurser efter coronakrisen nu er ved indfinde sig i dansk erhvervsliv. Stigningen er særligt udtalt i Region Hovedstaden, der stod for fire ud af ti tabte jobs i oktober.

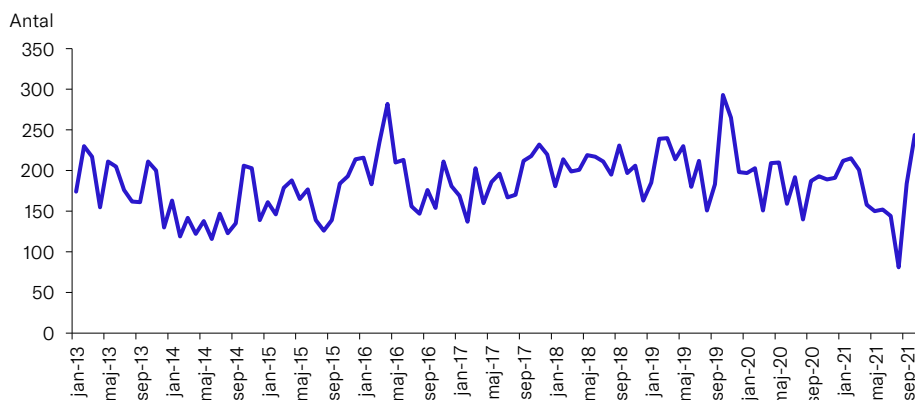
2022 vil byde på flere konkurser

Ser vi fremad, så forventer vi en fortsat stødt stigning i antallet af konkurser, særligt ind i 2022. Virksomhederne har haft mulighed for at udskyde en række skatte- og momsbetalinger i både 2020 og 2021. Udskydelsen af skattebetalingerne bliver konverteret til et skattelån, der skal tilbagebetales i enten 2022 og 2023. Det betyder desværre også, at de mest nødlidende virksomheder har opbygget en skattegæld under coronakrisen, som de nu skubber foran sig. De foreløbige tal viser, at i omegnen af 50.000 virksomheder har optaget gæld for i alt 32 mia. kr. under coronakrisen.

Det kan vise sig at være en stor udfordring for de dele af dansk erhvervsliv, der fortsat kæmper med at slippe fri af coronakrisen klør. Det gælder særligt dele af oplevelses- og turisterhvervene i de største byer, der fortsat er ramt af et lavt antal udenlandske turister. Dertil vil flere servicevirksomheder kunne få svært ved at samle regningen for skattelånene op, da de ikke vil være i stand til at indhente produktionstabt fra coronakrisen.

Der er derfor også en risiko for, at flere virksomheder må dreje nøglen om, når skattelånene skal betales tilbage i 2022 og 2023. Vi forventer derfor også at se en forsinket konkursbølge fra coronakrisen i løbet af 2022 og 2023. Men som tingene ser ud nu, så bliver fremgangen i antallet af nye konkurser forhåbentligt i den beskedne ende af skalaen.

Antal konkurser i aktive virksomheder, sæsonkorrigeret

Kilde: Danmarks Statistik

Blodrøde tal i nedlukkede branchers regnskaber

Danmarks Statistik har tirsdag offentliggjort den foreløbige regnskabsstatistik for 2020. Det viser, at egenkapitalen i branchegrupperne hoteller mv. og restauranter faldt med hhv. 6 pct. og 19 pct., mens egenkapitalen for rejsebureauer faldt med hele 44 pct. og dermed næsten blev halveret. Omsætningen og værditilvæksten for de tre brancher faldt også markant i 2020. Her var rejsebureauer også særligt hårdt ramt med en samlet omsætning og værditilvækst, som var hhv. 77 pct. og 54 pct. lavere end i 2019.

Det er første gang, vi får så detaljerede tal for, hvordan egenkapitalen blev ramt under pandemien sidste år. Indtil nu har vi primært haft tal for beskæftigelsen, omsætningen og konkurser at læne os op ad, men med tirsdagens tal kan vi begynde at danne os et mere klart billede over, hvordan virksomheder blev ramt under pandemien. Og det er en grum omgang...

Der er ingen tvivl om, at vi har med blodrøde tal at gøre. Hoteller, restauranter og rejsebureauer er blandt de brancher, der blev hårdest ramt af pandemien og de restriktioner, der blev indført. Hoteller, restauranter og rejsebureauer oplevede markante fald i omsætningen, men omkostningerne til medarbejdere og bygninger var der stadig, mens også mange virksomheder havde købt varer ind. Derfor har mange virksomheder tæret på egenkapitalen. En del virksomheder blev hjulpet på vej af kompensationspakkerne, men de betalte ikke hele regningen. Det understreges yderligere, når vi kigger nærmere på årets resultat. Det viser, at hotellernes resultat faldt med hele 208 pct. i 2020, mens rejsebureauernes resultat faldt med vanvittige 5.471 pct.

Det er værd at have for øje, at disse tal udelukkende baseres på 2020. I stor del af 2021 har de selvsamme brancher haft meget svære vilkår pga. nedlukninger og restriktionerne, der har begrænset den globale turisme.

Når vi ser fremad, er det også netop disse tre brancher, der vil være mest udsatte ved endnu en nedlukning. Vi er bekymret for, at vi kan komme til at se en større konkursbølge blandt restauranter, hoteller og rejsebureauer. Nu er en markant del af egenkapitalen allerede blevet brugt. For mange virksomheder vil der ikke være råd til endnu en nedlukning.

Ændring i udvalgte branchers årets resultat fra 2019 til 2020, pct.

Kilde: Danmarks Statistik, tabel UHV3

Stort fald i industriens produktion - dog ingen grund til bekymring over faldet i september

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik fredag viser, at industriens produktionen faldt med 5,6 pct. i september, når der korrigeres for almindelige sæsonudsving.

Faldet skyldes især nedgangen i medicinalproduktionen. Der er dog ingen grund til bekymring over faldet i september. Medicinalproduktionen var midlertidig høj i august, så faldet i september skal blot ses som en normalisering. Når man ser bort fra medicin, voksede industriproduktionen med 4,2 pct. i september. Det er rigtig flot vækst og kommer ovenpå et par måneder med svag udvikling i industriproduktionen.

Der er forholdsvis store udsving i industriproduktionen fra måned til måned. Men med tallene for september kan vi samtidig gøre status for udviklingen i tredje kvartal. I tredje kvartal steg industriens produktion med 4,8 pct. Men det er især medicinproduktionen, der har trukket fremgangen i industriens produktion i tredjekvartal. Ser vi bort fra medicin er industriproduktionen steget med 1,2 pct.

Det er en rigtig god nyhed, at der fortsat er fremgang i industrien herhjemme. Vi har ellers set en ret svag udvikling over de seneste måneder, hvor industriproduktionen mere eller mindre er stået i stampe.

Når vi ser fremad, kan vi dog være bekymrede for væksten i industriens produktion eksklusive medicin. Mangel på arbejdskraft og materialer er store produktionsbegrænsninger, der kan få væksten i industriens produktion til at stoppe op. Et tilsvarende billede ser vi i vores europæiske nabolande.

De danske industrivirksomheder oplever tiltagende udfordringer med mangel på arbejdskraft. Dertil har industrivirksomhederne svært ved at skaffe materialer hjem til produktionen. Mangel på materialer er et globalt fænomen, hvor stærk vareefterspørgsel udfordrer de globale forsyningskæder. Når det er sagt, er ordrebøgerne stadig store. Hvis forsyningsproblemerne og mangel på arbejdskraft bliver lettet, vil væksten i industriproduktionen hurtigt vende tilbage.

Vi kan dog glæde os over, at Danmark står et bedre sted end mange andre lande. Medicinalindustrien, som ikke er lige så udfordret af globale forsyningsproblemer, fylder en forholdsvis stor del af industrien herhjemme. Det betyder, at den danske fremstillingsindustri under ét ikke kæmper lige så hårdt med globale forsyningsproblemer som andre lande.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.